

Аналітична довідка
щодо результатів дослідження використання технологій дистанційного
навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти
Сумської області під час карантину
(категорія респондентів - учні)

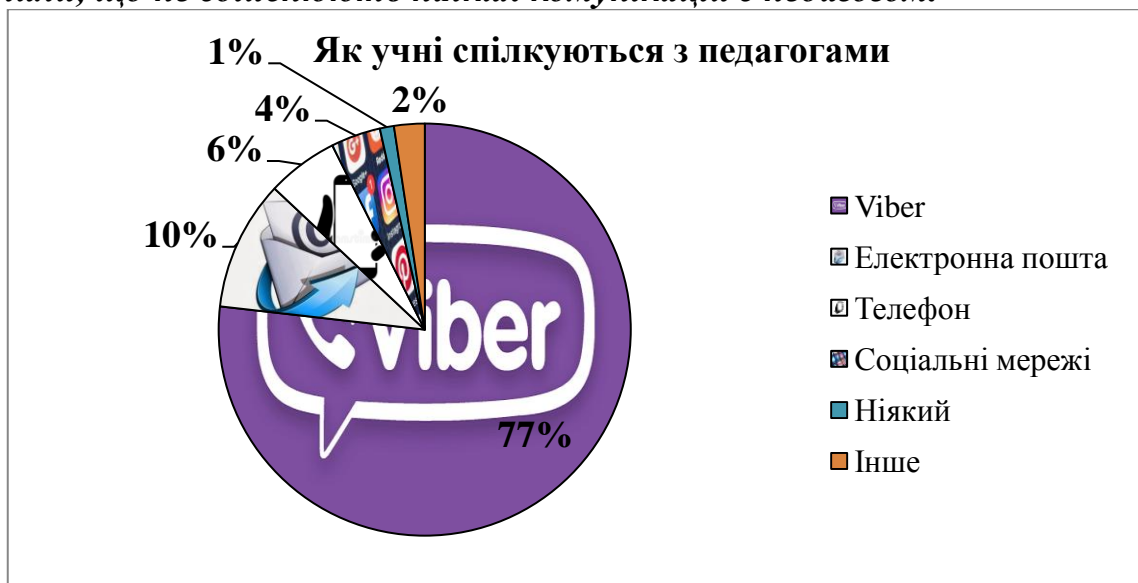
Навчально-методичним центром професійно-технічної освіти у Сумській області у період з 28 квітня до 05 травня 2020 року проведено online-опитування учнів ЗП(ПТ)О області щодо використання технологій дистанційного навчання.

Мета дослідження – визначити рівень використання технологій дистанційного навчання у ЗП(ПТ)О області.

В опитуванні взяли участь **1506** учнів з **23** закладів професійної (професійно-технічної) освіти у Сумській області (Сумський центр ПТО з дизайну та сфери послуг, Конотопське ПТУ, Сумський центр ПТО, Охтирський центр ПТО, Зноб-Новгородський ПАО, Сумське ВПУ будівництва і дизайну, Путивльський професійний ліцей, Кролевецьке ВПУ, Шоскинське ВПУ, Конотопське ВПУ, Сумське ВПУ будівництва та автотранспорту, Сумський хіміко-технологічний центр ПТО, Шосткинський центр ПТО, Білопільське ВПУ, Глухівське ВПУ, Конотопський ПАЛ, Краснопільське ПТУ, Лебединське ВПУ лісового господарства, Реутинський ПАЛ, Роменське ВПУ, Свеський ПАЛ, Сумське міжрегіональне ВПУ, Сумський центр ПТО харчових технологій, торгівлі та ресторанного сервісу).

У ході опитування респонденти відповідали на низку запитань, аналіз відповідей на які дають підстави говорити про наступне.

Відповіді на запитання «**Як учні комунікують з педагогами?**» свідчать, що учні для спілкування з викладачами (майстрами виробничого навчання) переважно використовуються Viber (77%). У меншій мірі використовуються електронна пошта (10%), (телефон, 6%), соціальні мережі (4%). **При цьому 1% опитаних учнів зазначили, що не здійснюють ніяких комунікацій з педагогом.**

Відповідаючи на запитання «**Які дистанційні технології впроваджуються у ЗП(ПТ)О та наскільки вони ефективні?**», більшість опитаних учнів зазначили, що отримують навчальні матеріали на Viber (72,7%). У меншій мірі використовуються спеціалізовані платформи для дистанційного навчання (Google

Classroom (25,1%), Moodle (5,4%)) або ж платформи, які можна адаптувати та ефективно використовувати для дистанційного навчання (сайти закладів освіти (32,6%), Blogger (8,6%)). 6,2% учнів завдання надсилаються як фото рукописного тексту, що є неприпустимим і свідчить про повну відсутність у педагогів умінь або бажання використовувати ІТ. *При цьому 1% опитаних учнів зазначили, що дистанційне навчання не організовано.*

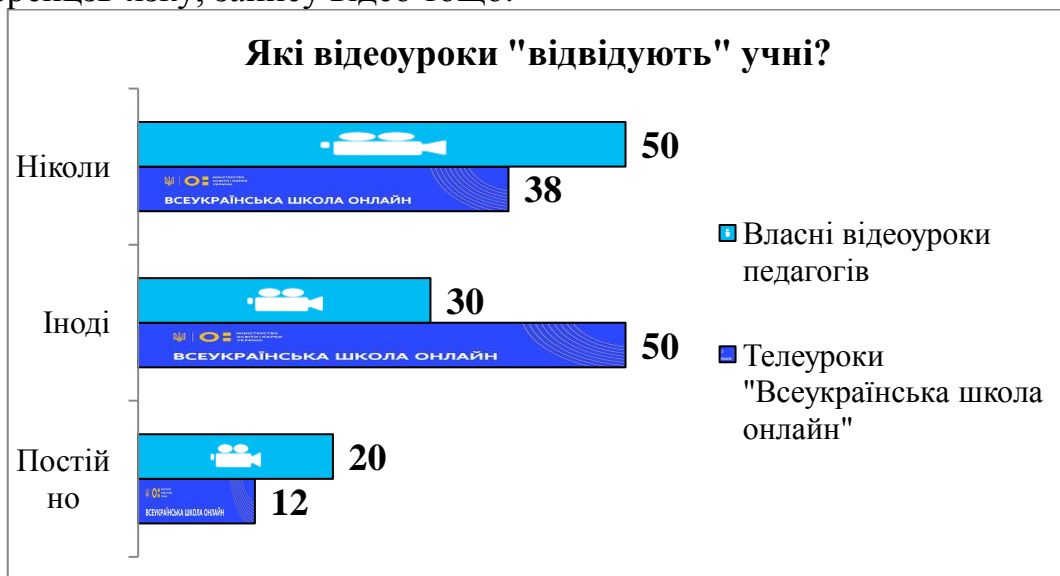

Щодо ефективності обраних педагогами технологій, то більшість учнів (53,1%) вважають, що вони дозволяють повністю засвоїти навчальний матеріал. *Лише 7,4% не встигають навчатися дистанційно.*

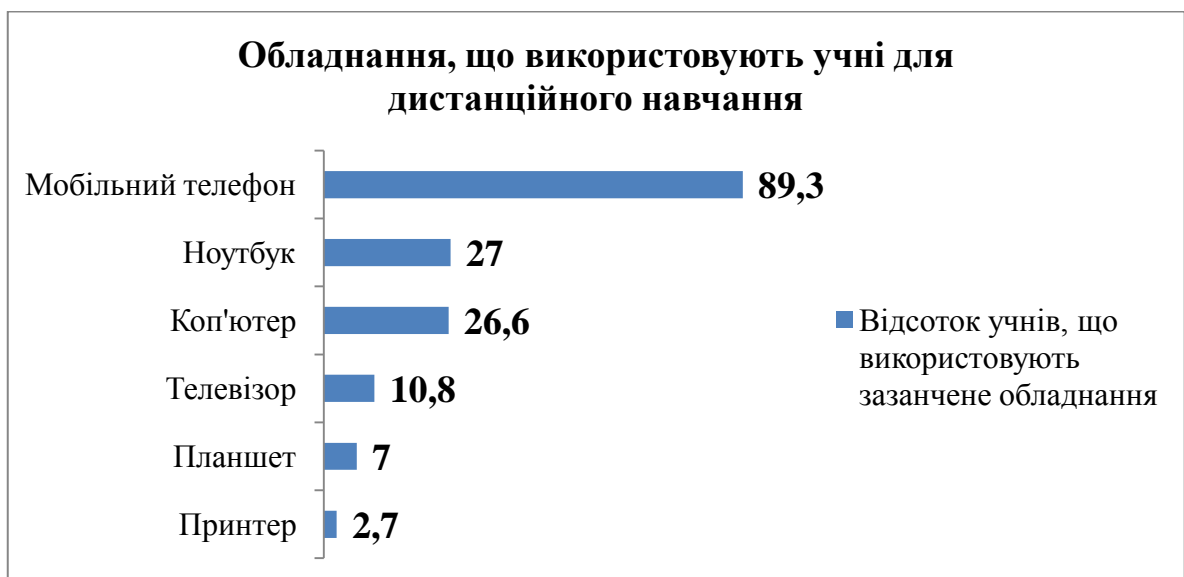

При цьому за результатами дослідження більшість опитуваних учнів (96%) виконують домашнє завдання (з них 46% - завжди), а 3,9% - не виконують зовсім. Тобто можна стверджувати про наявний взаємозв'язок між рівнем освоєння навчальних матеріалів та активністю учнів щодо їх освоєння та виконання завдань. Варто зауважити, що важлива роль тут відведена мотивації учнів, умінням педагогів правильно адаптувати навчальний матеріал та розробити інтерактивні завдання.

Аналіз відповідей на запитання «Як учні навчаються?» показав, що учні частіше переглядають телеуроки проєкту «Всеукраїнська школа онлайн» (62% учнів з різною частотою дивляться уроки). У відеоуроках своїх педагогів брали участь або переглядали 50% опитаних учнів. Причиною цього, враховуючи результати опитування педагогів та учнів, на сьогодні можна вважати, недостатній рівень використання педагогами ЗП(ПТ)О програм та сервісів для конференцзв'язку, запису відео тощо.

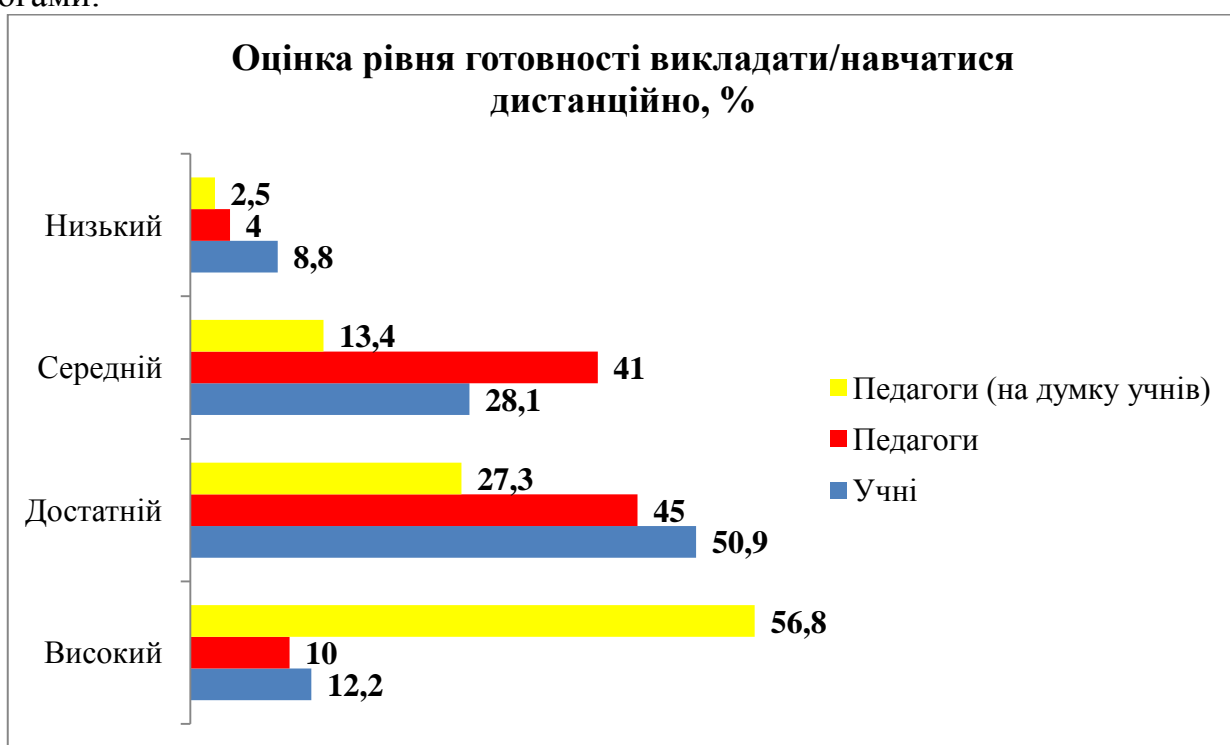

Також результати опитування свідчать, що більшість учнів для дистанційного навчання використовують мобільний телефон (89,3%), рідше ноутбук (27%) або ПК (26,6%).

За результатами аналізу відповідей на запитання «**Який рівень готовності учнів навчатися дистанційно, а педагогів навчати дистанційно?**» більшість учнів оцінюють власну готовність навчатися дистанційно достатньо (50,9%) або середньо (28,1%); лише 12% опитаних – високо. При цьому оцінка учнями готовності педагогів навчати дистанційно є набагато вищою: високо оцінено рівень готовності 56,8% опитаних, достатньо – 27,3%, середньо – 13,4%, низько – лише 2,5%.

Якщо порівнювати оцінку готовності викладати дистанційно, яку поставили собі самі педагоги з оцінкою, поставленою учнями, то вона значно нижче: високий рівень – 10% проти 56,8%, достатній – 45% проти 27,3%, середній – 41% проти 13,4%, низький 4% проти 2,5%. Це можна пояснити бажанням учнями підтримати своїх викладачів та майстрів виробничого навчання, схильністю їх ідеалізувати своїх педагогів, або ж більш критичною самооцінкою власних досягнень педагогами.

Учні зазначають, що опанували такі цифрові технології як Google Classroom, Blogger, Zoom, електронні книги, Інтернет-тести, онлайндошки (зокрема Padlet), інтерактивні вправи, Power Point, Google Meet. При цьому багато опитаних зазначили, що володіли навичками роботи з більшістю із зазначених технологій ще до початку дистанційного навчання в умовах карантині.

Аналіз відповідей на запитання «**Які труднощі виникають в учнів з дистанційним навчанням?**» дає підставити говорити про те, що учні здебільшого мають проблеми технічного характеру (а саме повільний Інтернет, відсутність Інтернету, відсутність ПК тощо) (59,6%), значний обсяг матеріалу для самостійного опрацювання (34,9%), відсутність пояснень навчального матеріалу з боку педагогів (18%).

Серед інших проблем зазначено: відсутність комп'ютера, незрозумілість сутності роботи під час опанування матеріалу, незацікавленість учнів (навчатися дистанційно нудно), недостатність часу.

При цьому 15,5% опитаних немає ніяких труднощів з дистанційним навчанням і 13,3% учнів дистанційно навчатися все-таки подобається.

Отже, за результатами опитування можемо зробити такі основні висновки:

1. Для спілкування з педагогами 77% учнів використовують Viber. Електронна пошта (10%), телефон, (6%), соціальні мережі (4%) користуються меншою популярністю. При цьому 1% опитаних учнів не здійснюють ніяких комунікацій з педагогом.

2. 53,1% учнів переконані, що обрані педагогами дистанційні технології дозволяють повністю засвоїти навчальний матеріал. І лише 7,4% не встигають навчатися дистанційно.

3. 96% учнів виконують домашнє завдання, з них 46% - завжди, 3,9% - не виконують зовсім.

4. Для навчання в дистанційному режимі 89,3% учнів використовують мобільний телефон, 27% - ноутбук 26,6% - ПК. Отже, при організації роботи в режимі дистанційного навчання педагогам необхідно обирати ІТ-інструменти, з якими мають можливість працювати учні.

5. 92% учнів готові навчатися дистанційно. Проте рівень їх готовності на сьогодні є різним.

6. 13,3% учнів подобається . навчатися дистанційно. Проте є **труднощі**: проблеми технічного характеру (а саме повільний Інтернет, відсутність Інтернету, відсутність ПК тощо), значний обсяг матеріалу для самостійного опрацювання та відсутність пояснень навчального матеріалу з боку педагогів.

Зважаючи на результати дослідження вважаємо за потрібне розробити комплекс заходів щодо підвищення зацікавленості учнів під час дистанційного навчання, який включатиме:

1. Формування методичних рекомендацій з методики розроблення дистанційного уроку/заняття.
2. Запуск інформаційно-методичного порталу НМЦ ПТО у Сумській області.
3. Підвищення ІТ-компетентності педагогів ЗП(ПТ)О через організацію їх навчання в рамках Школи розвитку ІТ-компетентності.

**Директор НМЦ ПТО
у Сумській області**

Наталія САМОЙЛЕНКО